

Σχεδιάζουμε την Ελλάδα του 2020
Δημόσια Πανεπιστήμια & ΤΕΙ
Θύλακες Αριστείας στην Ελλάδα του 2020

Στοιχεία Εξωτερικής Αξιολόγησης
&
Ακαδημαϊκή Πιστοποίηση

Αρχή Διασφάλισης και Πιστοποίησης της Ποιότητας
στην Ανώτατη Εκπαίδευση (Α.ΔΙ.Π.)

Απρίλιος 2014

Από το 2012 έως σήμερα ολοκληρώθηκε ένας σημαντικός αριθμός μεταρρυθμιστικών δράσεων στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση με στόχο την ανάδειξη των Δημοσίων Πανεπιστημίων & Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων σε Θύλακες Αριστείας στην Ελλάδα του 2020.

- Η Αξιολόγηση των Δομών, Υποδομών, του Διδακτικού και Ερευνητικού Προσωπικού, των υπηρεσιών των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων της Χώρας από την ΑΔΙΠ και το Υπουργείο και η εφαρμογή μεταρρυθμιστικών δράσεων αναδιάρθρωσης

- Ο εξορθολογισμός του Ακαδημαϊκού Χάρτη της Χώρας με το Σχέδιο ΑΘΗΝΑ

- Η εφαρμογή του Νόμου-Πλαισίου της Ανώτατης Εκπαίδευσης Ν.4009/11 με τον Ν.4076/12 .

- Ο εξορθολογισμός των λειτουργικών δαπανών της Ανώτατης Εκπαίδευσης

- Το ψηφιακό περιεχόμενο και υποδομή παρακολούθησης & ελέγχου πληροφοριών για τα ΑΕΙ με ανάπτυξη της υποδομής παρακολούθησης και ελέγχου των ΑΕΙ με τη δημιουργία συστήματος επιχειρηματικής ευφυΐας, την δημιουργία ανοιχτών ηλεκτρονικών συγγραμμάτων (e-textbooks)

- Η διασύνδεση του Πανεπιστημίου και των ΤΕΙ με την Έρευνα και την Καινοτομία και την Αγορά Εργασίας , διαμέσου ανάπτυξης δικτύων αλλά και δράσεων πρακτικής άσκησης και ενίσχυσης των πολιτικών αντιστοίχισης δεξιοτήτων της εκπαίδευσης και της αγοράς εργασίας.

- Οι αλλαγές που επιφέρει στον τρόπο εισαγωγής στα Ανώτατα Ιδρύματα ο ν.4186/2013 για το Γενικό Λύκειο και το Επαγγελματικό Λύκειο.

- Το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων και η απόδοση Επαγγελματικών Δικαιωμάτων

Είναι μια σειρά από δράσεις και πολιτικές που στοχεύουν στην ανάδειξη των Πανεπιστημίων και των ΤΕΙ σε Θύλακες Αριστείας στην Ελλάδα του 2020.

Εξωτερική αξιολόγηση

Συγκεντρωτικά στοιχεία

Μάρτιος 2014

ΕΤΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΕΩΝ ΤΜΗΜΑΤΩΝ
2008	5
2009	0
2010	38
2011	83
2012	46
2013	125
2014	92
ΣΥΝΟΛΟ	389

Ιδρύματα	Αρ. Τμημάτων προ Σχεδίου ΑΘΗΝΑ	Αρ. Τμημάτων μετά το σχέδιο ΑΘΗΝΑ	Εξωτερική Αξιολόγηση Πανεπιστήμια	Νέο Τμήμα (απαιτείται Πιστοποίηση) Ν.4009/11 ,αρθρ. 80, παρ. 12, περ. δ
			Ολοκληρώθηκε	Επιτροπή υπό συγκρότηση
Α.Σ.Κ.Τ.	2	2	2	
Α.Π.Θ.	42	41	41	
Γ.Π.Α.	7	6	6	
Δ.Π.Θ.	20	18	15	1
Ε.Κ.Π.Α.	33	33	32	1
Ε.Μ.Π.	9	9	9	
ΙΟΝΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ	6	6	5	1
Ο.Π.Α.	8	8	8	
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΙΓΑΙΟΥ	17	16	16	
ΠΑΝ. ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	6	6	5	1
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	16	18	17	1
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	14	14	14	
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ	17	16	16	
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	10	8	8	
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΑΤΡΑΣ	25	24	24	
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΙΡΑΙΩΣ	9	9	9	
ΠΑΝ. ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	10	9	8	1
ΠΑΝΤΕΙΟΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ	10	9	9	
ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ	6	5	5	
ΧΑΡΟΚΟΠΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ	4	4	2	1
ΣΥΝΟΛΑ	271	261	251	3

- Περιλαμβάνονται και τα υπάρχοντα Γενικά Τμήματα
- Δεν περιλαμβάνονται Τμήματα, τα οποία έχουν ΦΕΚ, αλλά δε λειτούργησαν και δεν υποδέχτηκαν φοιτητές

HELLENIC QUALITY ASSURANCE & ACCREDITATION AGENCY

Ιδρύματα	Αρ. Τμημάτων προ σχεδίου ΑΘΗΝΑΣ	Αρ. Τμημάτων μετά το σχέδιο ΑΘΗΝΑ	Εξωτερική Αξιολόγηση Τ.Ε.Ι.		Νέο Τμήμα (απαιτείται Πιστοποίηση) Ν.4009/11 ,αρθρ. 80, παρ. 12, περ. δ	Τμήμα που ενώ έχει φοιτητές δεν έχει μέλη ΔΕΠ/ΕΠ (δεν υπάρχει εσωτερική Αξιολόγηση)
			Ολοκληρώθηκε	Επιτροπή υπό συγκρότηση		
ΑΣΠΑΙΤΕ	7	4	2		2	
Τ.Ε.Ι. ΑΘΗΝΑΣ	36	26	20	1	5	
Τ.Ε.Ι. ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	19	10	2		7	1
Τ.Ε.Ι. ΗΠΕΙΡΟΥ	13	8	3	1	4	
Τ.Ε.Ι. ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	24	17	11	2	4	
Τ.Ε.Ι. ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ	8	4	2		2	
Τ.Ε.Ι. ΑΝΑΤ. ΜΑΚΕΔ. & ΘΡΑΚΗΣ	12	8	3		3	2
Τ.Ε.Ι. ΠΕΛΟΠΟΝΗΣΟΥ	8	5	1		4	
Τ.Ε.Ι. ΚΡΗΤΗΣ	19	14	8		6	
Τ.Ε.Ι. ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	15	11	9		2	
Τ.Ε.Ι. ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	21	13	6	1	5	1
Τ.Ε.Ι. ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	25	13	7		6	
Τ.Ε.Ι. ΠΕΙΡΑΙΑ	12	9	6	1	2	
Τ.Ε.Ι. ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	7	7	3	1	3	
ΣΥΝΟΛΟ	226	149	83	7	55	4

- Στον εν λόγω πίνακα δεν περιλαμβάνονται τμήματα, τα οποία είχαν ΦΕΚ λειτουργίας, αλλά δε λειτούργησαν ποτέ
- Στα 226 τμήματα περιλαμβάνονται τα Γενικά Τμήματα, αλλά όχι τα Κέντρα Φυσικής Αγωγής και Ξένων Γλωσσών των ΤΕΙ
- 19 Τμήματα εξακολουθούν να λειτουργούν, σε μεταβατική κατάσταση μέχρι και το ακαδημαϊκό έτος 2017-2018 χωρίς να υποδέχονται νέους σπουδαστές

Πρώτες παρατηρήσεις από τις Εκθέσεις Εξωτερικής Αξιολόγησης 2013-2014 ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑ

- ✓ Τα μέλη ΔΕΠ είναι υψηλού ακαδημαϊκού επιπέδου.
- ✓ Αξιόλογο ερευνητικό έργο και διεθνείς συνεργασίες
- ✓ Ικανοποιητικά Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών.
- ✓ Ανάπτυξη δεσμών με κοινωνικούς, πολιτιστικούς και παραγωγικούς φορείς.
- ✓ Ανεπτυγμένη κινητικότητα φοιτητών.
- ✓ Σύνδεση διδασκαλίας – έρευνας.

- Παρατεταμένη διάρκεια φοίτησης (Ρύθμιση με τον Ν. 4009/2011).
- Χαμηλό ποσοστό παρακολούθησης των μαθημάτων από τους φοιτητές.
- Ασάφειες προγραμμάτων σπουδών. Επικαλύψεις με άλλους τομείς του ίδιου ΠΣ ή άλλων ΠΣ ή ΠΜΣ. Αναγκαιότητα εφαρμογής προαπαιτούμενων μαθημάτων.
- Απαιτείται αναβάθμιση των κτηριακών εγκαταστάσεων και υποδομών.
- Υπερβολικά μεγάλος αριθμός μαθημάτων και μάλιστα επιλογής. Μεγάλος φόρτος φοιτητών.
- Συνένωση Διαθέσιμων Πόρων (Pooling of Resources) για ορθολογικότερη αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού και των υποδομών.

Πρώτες παρατηρήσεις από τις Εκθέσεις Εξωτερικής Αξιολόγησης 2013-2014 ΤΕΙ

- ✓ Πρόγραμμα σπουδών: Σωστά δομημένο, εναρμονισμένο με το ECTS, εφάμιλλο αντίστοιχων τμημάτων του εξωτερικού.
- ✓ Υψηλός βαθμός απασχόλησης και ικανοποίησης αποφοίτων.
- ✓ Το Ε.Π. είναι υψηλού ακαδημαϊκού επιπέδου, ιδιαίτερα τα μέλη που διοριστήκαν πρόσφατα.
- ✓ Υψηλό επίπεδο αλληλεπίδρασης με φορείς (νοσοκομεία, παραγωγικοί φορείς, εταιρείες που δραστηριοποιούνται στον τομέα ενδιαφέροντος).

- Απαιτούνται προσδιορισμός και επιδίωξη περιοχών εφαρμοσμένης έρευνας. Δεν υφίσταται μακροπρόθεσμη στρατηγική καθώς και ένα όργανο εποπτείας της έρευνας.
- Ανεπαρκής αριθμός μόνιμων μελών ΕΠ.
- Απαιτούνται καλύτερες υποδομές σε εργαστηριακούς χώρους.
- Μη θεσμική κατοχύρωση επαγγελματικών δικαιωμάτων αποφοίτων (σε ορισμένα Τμήματα μόνο).
- Παρατεταμένη διάρκεια φοίτησης (Ρύθμιση με τον Ν. 4009/2011).
- Ποικίλο ακαδημαϊκό επίπεδο στους πρωτοετείς φοιτητές, ιδιαίτερα εκείνων που εγγράφονται μέσω διαφορετικών διαδικασιών εισαγωγής.
- Συνένωση Διαθέσιμων Πόρων (Pooling of Resources) για ορθολογικότερη αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού και των υποδομών.

Ενδεικτικά παραδείγματα αποτίμησης εξωτερικής αξιολόγησης

Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης - Τμήμα Κτηνιατρικής

- Το προπτυχιακό και τα μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών είναι υψηλού επιπέδου.
- Ανεπτυγμένη σύνδεση με κοινωνικούς και παραγωγικούς φορείς.
- Υπερβολικός φόρτος διδασκαλίας των φοιτητών
- Το σύστημα εξετάσεων πρέπει να περιλαμβάνει διαδικασίες ελέγχου ποιότητας και επεξεργασίας των αποτελεσμάτων.
- Ανεπάρκεια μέσων ΤΠΕ στη διδασκαλία και εργαστηριακής υποδομής.

Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης - Τμήμα Βιολογίας

- Πολύ καλές Τεχνολογίες Πληροφορικής & Επικοινωνιών.
- Η ερευνητική δραστηριότητα είναι αξιόλογη, παρά την έλλειψη πόρων.
- Υπερβολικός φόρτος μαθημάτων, ιδιαίτερα στα δύο πρώτα έτη.
- Τα επαγγελματικά δικαιώματα των αποφοίτων δεν είναι νομικά κατοχυρωμένα.
- Ελλιπής ερευνητική υποδομή.

Πανεπιστήμιο Πάτρας - Τμήμα Φαρμακευτικής

- Τα μέλη ΔΕΠ είναι υψηλού ακαδημαϊκού επιπέδου και επιτελούν άρτιο διδακτικό έργο.
- Πλούσια και αναγνωρισμένη ερευνητική δραστηριότητα και συνεργασίες.
- Κινητικότητα μελών ΔΕΠ.
- Το πρόγραμμα σπουδών χρειάζεται αναθεώρηση με στόχο τον εκσυγχρονισμό του και την αποφυγή επικαλύψεων.
- Απαιτείται αναβάθμιση του εργαστηριακού και ερευνητικού εξοπλισμού.
- Υπερβολικός αριθμός εισακτέων.

Ενδεικτικά παραδείγματα αποτίμησης εξωτερικής αξιολόγησης

ΤΕΙ Στερεάς Ελλάδας – Τμήμα Φυσικοθεραπείας

- Το πρόγραμμα σπουδών είναι άρτιο και ισοδύναμο με το επίπεδο 6 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Επαγγελματικών Προσόντων (EQF).
- Τα μέλη του μόνιμου & έκτακτου ΕΠ είναι πολύ υψηλού επιπέδου.
- Πλήρης αξιοποίηση ΤΠΕ.
- Αξιολογή & διεθνώς αναγνωρισμένη ερευνητική δραστηριότητα.
- Ανεπτυγμένη σύνδεση με ΚΠΠ φορείς.
- Υπερβολικός φόρτος εργασίας των φοιτητών.
- Χαμηλή αναλογία διδασκόντων διδασκομένων.
- Υπερβολικός αριθμός εξετάσεων.
- Έλλειψη διοικητικού προσωπικού.

ΤΕΙ Αθήνας – Τμήμα Οπτικής & Οπτομετρίας

- Υψηλής ποιότητας συγγράμματα και εκπαιδευτικό υλικό από τα μέλη ΕΠ.
- Το πρόγραμμα σπουδών είναι άρτιο και ισοδύναμο με το επίπεδο 6 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Επαγγελματικών Προσόντων (EQF).
- Απαιτείται αύξηση του αριθμού μόνιμων μελών ΕΠ.
- Περιορισμένη ερευνητική δραστηριότητα εξαιτίας του φόρτου εργασίας και των περιορισμένων πόρων.
- Ελλιπής εργαστηριακός & ερευνητικός εξοπλισμός.

ΤΕΙ Αθήνας - Τμήμα Ραδιολογίας–Ακτινολογίας

- Το πρόγραμμα σπουδών είναι άρτιο και ισοδύναμο (επίπεδο Bachelor) με αντίστοιχα προγράμματα διεθνώς.
- Τα μέλη ΕΠ είναι υψηλού επιπέδου.
- Πολύ καλές υποδομές φοιτητικής μέριμνας(σίτιση, περίθαλψη, κτλ).
- Το αυστηρό πλαίσιο που θέτει το Υπουργείο περιορίζει την ευελιξία του προγράμματος σπουδών, με επιπτώσεις κυρίως στην κλινική εκπαίδευση.
- Απαιτείται αναβάθμιση μέρους του εργαστηριακού εξοπλισμού.
- Έλλειψη χώρων για γραφεία, εργαστήρια, αίθουσες διδασκαλίας.
- Απαιτείται εξορθολογισμός της εξεταστικής διαδικασίας (τυποποίηση μοριοδότησης, εξωτερικοί εξεταστές, αυστηρότερη επιτήρηση, εξομάλυνση βαθμολογίας, κτλ).
- Περιορισμένη και όχι συστηματοποιημένη ερευνητική δραστηριότητα.
- Παρατεταμένη διάρκεια φοίτησης, μεγάλος αριθμός λιμναζόντων φοιτητών.

Ακαδημαϊκή Πιστοποίηση ΠΣ – Η νέα πρόκληση

Η πιστοποίηση είναι διαδικασία εξωτερικής αξιολόγησης με βάση συγκεκριμένα, προκαθορισμένα, διεθνώς αποδεκτά και εκ των προτέρων δημοσιοποιημένα ποσοτικά και ποιοτικά κριτήρια και δείκτες. Σκοπός της πιστοποίησης είναι η εξωτερική διασφάλιση της ποιότητας της ανώτατης εκπαίδευσης, καθώς και η αποτελεσματικότητα και διαφάνεια της συνολικής λειτουργίας των Α.Ε.Ι.

(άρθρο 66 παραγφ4 ν.4009/11)

Πλαίσιο αναφοράς

- Αρχές και κατευθυντήριες οδηγίες για τη Διασφάλιση της Ποιότητας στον Ευρωπαϊκό Χώρο της Ανώτατης Εκπαίδευσης
European Standards & Guidelines (ESG)
- Ευρωπαϊκό και Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων

Ακαδημαϊκή Πιστοποίηση ΠΣ - Το ζητούμενο

- Προγράμματα σπουδών βασισμένα σε **Μαθησιακά Αποτελέσματα** και συμβατά με το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Εκπαιδευτική διαδικασία μέσω της οποίας επιτυγχάνονται τα Μ.Α. του Π.Σ. – Επάρκεια του τμήματος να υλοποιήσει επιτυχώς την αντίστοιχη εκπαιδευτική διαδικασία
- Καταλήγει σε συγκεκριμένη τεκμηριωμένη και πλήρως αιτιολογημένη βαθμολογία από την επιτροπή
- **Απόφαση έγκρισης**
 - Δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 8 έτη
 - Μικρότερο διάστημα – Επανεξέταση, Ανάλογα με τις παρατηρήσεις της επιτροπής
 - Μη έγκριση

Ακαδημαϊκή Πιστοποίηση ΠΣ Κριτήρια Πιστοποίησης

- η ακαδημαϊκή φυσιогνωμία και ο προσανατολισμός του Π.Σ.
- τα μαθησιακά αποτελέσματα και τα επιδιωκόμενα προσόντα σύμφωνα με το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων Α.Ε.
- η δομή και η οργάνωση του προγράμματος σπουδών
- η ποιότητα και αποτελεσματικότητα του διδακτικού έργου, όπως τεκμηριώνεται ιδίως από την αξιολόγηση από τους φοιτητές,
- η καταλληλότητα των προσόντων του διδακτικού προσωπικού
- η ποιότητα του ερευνητικού έργου της ακαδημαϊκής μονάδας
- ο βαθμός σύνδεσης της διδασκαλίας με την έρευνα
- η ζήτηση στην αγορά εργασίας των αποκτώμενων προσόντων
- η ποιότητα των υποστηρικτικών υπηρεσιών.

- **Στόχοι, Μαθησιακά Αποτελέσματα Π. Σ.**
- **Σχεδιασμός, Δομή**
- **Στελέχωση**
- **Ποιότητα Διδακτικού Έργου**
- **Υποδομές & Υποστ. Υπηρ.**

Ακαδημαϊκή Πιστοποίηση ΠΣ Πορεία υλοποίησης εργασιών από Α.ΔΙ.Π.

- Οργάνωση Διαδικασιών
- Εξειδίκευση Κριτηρίων Πιστοποίησης
- Συμμετοχή Επαγγελματικών Οργανώσεων
- Κριτήριά Πιστοποίησης Νομοθετικά Κατοχυρωμένων Επαγγελμάτων
- Πρότυπο σχήμα υποβολής πρότασης πιστοποίησης Προγράμματος Σπουδών
- Άλλες διοικητικές ενέργειες

Ακαδημαϊκή Πιστοποίηση ΠΣ - Οργάνωση διαδικασιών

- Ενημερωτικές εκδηλώσεις / συζητήσεις με ιδρύματα
 - 3- 4 σε διαφορετικές γεωγραφικές περιοχές
- Προτεραιότητες
 1. Νέα τμήματα Σχεδίου Αθηνά / Νέα Προγράμματα Σπουδών
 - Διοίκησης Επιχειρήσεων
 - Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής
 - Πληροφορικής
 2. Τμήματα τα οποία δεν έχουν ολοκληρώσει διαδικασίες αξιολόγησης
- Χρόνος Έναρξης
 - ΙΟΥΝΙΟΣ 2014